

T de Teatre concilia humor i tendresa

La companyia estrena al Poliorama, dins del Grec, una història d'històries que recorda les dones que van viure callades

JORDI BORDES / Barcelona
● T de Teatre celebrarà el vintè aniversari amb *Delicades*, el text que s'estrena el dimarts 29 però que a partir de divendres es representa al Poliorama en format de prè-

via. L'obra és un encàrrec. La companyia fins ara íntegrament d'actrius, va demanar un text a Alfredo Sanzol, després de veure l'espectacle *Sí, pero no lo soy*, que feia temporada al Lliure la temporada

2008/2009. L'autor, que confessa que està influenciat per la producció d'*Homes*, que va veure a Madrid el 1995, ha desplegat una història d'històries que recorden la seva àvia i les seves germanes, una generació

que va sobreviure aprenent a callar i amb una relació d'inferioritat amb els homes de la casa. La barreja s'intueix igualment còmica i per al gran públic, però amb una gran dosi de tendresa. De delicadesa.

Sanzol reconeix que va arribar a estar gelós del roser que la seva àvia cuidava al poble, Quintana de Vides. No ho va acabar de descobrir fins que no va decidir transformar les seves notes per a un conte en l'espectacle surrealista i oníric a la vegada amb T de Teatre. No, ara l'autor i director no identifica aquelles dones grans que no sabien tractar-lo quan no hi era la mare en els personatges que circulen per un espai indeterminat. L'àvia de Sanzol va morir fa uns anys. Ell abans li havia demanat que li expliqués la seva història, però ella primer ho havia refusat dient que no interessaria a ningú. Al final, mai li va explicar les raons de tot plegat. Ell s'ho ha imaginat, ho ha recreat amb unes històries que tenen gust de conversa distesa de sobretaula, d'històries fantàstiques que no diuen res però ho insinuen tot.

La companyia T de Teatre va triar Sanzol perquè va veure que l'escriptura de l'autor s'adeia amb el seu tarannà: el text i la interpretació manen sobre un espai buit. Tot i que en el seu darrer muntatge, en el qual també van voler fer un gir a la seva carrera d'èxits (amb Javier Daulte van teixir *Com pot ser que t'estimi tant*, una peça d'intriga), van construir una escenografia impressionant, ara tornen a la buidor. Sanzol ha transmès prou dosis de tranquil·litat i de rigorositat, segons les actrius, perquè la confiança en el repartiment permetés que l'espectacle anés creixent.

El vestuari s'inspira en els anys trenta i quaranta, però és un recurs que pot enganyar, ja que l'acció en realitat passa en un no-lloc, una mena de llimbs, a mig camí de la Terra i del Cel. La memòria més antiga es barreja amb la d'abans d'ahir. Per això és possible que puguin encadenar-se sense manies un gag sobre un pare que vol ser agregat al grup d'amics de la seva filla i un altre que mostra un concert de platerets en exclusiva per a la xicota i els seus germans, a càrrec del percussionista de la banda militar. Mamen Duch cele-

Carme Pla, Mamen Duch, Marta Pérez, Àgata Roca, Albert Ribalta i Jordi Rico, en una escena de l'obra. / DAVID RUANO

La companyia d'actrius incorpora actors

● T de Teatre també conjuga en masculí. Com a mínim, per al pròxim projecte teatral. Serà el seu setè títol, i el primer teatral que incorpora actors: Albert Ribalta i Jordi Rico. El primer, ja era un habitual a la sèrie *Jet lag*, de TV3. Jordi Rico és una incorporació nova. Tant Carme Pla com Àgata Roca, Mamen Duch i Marta Pérez coincideixen que ha estat un encert trencar el seu cercle femení. Les membres de la companyia no volen assegurar que aquest repartiment s'estabilitzarà. Per ara, els dos ac-

tors són «uns fitxatges de primera divisió».

Sanzol ha pogut crear per a un equip mixt, una reivindicació de Javier Daulte, que es queixava que no tenia prou llibertat en haver de treballar amb un repartiment únicament femení. Rico confessava ahir en la roda de premsa del festival Grec al Palau de la Virreina que tot i els 800.000 espectadors que ha reunit T de Teatre en les funcions d'arreu del món, ell mai no n'havia vist cap. I ara forma part del nou espectacle. El va motivar la

valentia de la companyia «per voler canviar», quan ja tenien una fórmula teatral que els funcionava. Rico i Sanzol són els *nous* que han entrat en una maquinària «que ja funcionava». Un treball d'interpretació que ha permès una dedicació màxima al treball dramàtic. Joan Lluís Bozzo, director de Dagoll Dagom, també va reconèixer el mèrit d'una companyia que no amaga la voluntat de buscar tants tipus de públic com sigui possible i alhora la màxima dignificació del seu producte.

sols al poble, era com viatjar a un altre poble.» I és que es mantenia aquella tradició masclista, de servir primer els homes a taula. Però, en canvi, sovint elles eren les que decidien què calia fer, i «eren els homes que ho executaven».

El paradís de la seva àvia era al jardí, on parlava amb les roses i aquella prunera que mirava amb insistència, com si fos una acció indispensable perquè en madurés el fruit. Sanzol admet que li dolien, aquelles *carícies* a les plantes, que ell no recorda de petit. Fer l'obra li ha servit «si no per curar-ho, sí per intentar entendre-ho». El director lliga unes escenes amb les altres, sense que hi hagi cap element narratiu que li serveixi de crossa. Considera les transicions tan importants com la depuració de cada escena. I és que la capacitat de fondre una acció amb l'altra és un recurs del teatre, a diferència del cinema, que enganxa les escenes per tall.

bra la intensitat de cada peça: són personatges que en cada acció «s'hi deixen la pell», supervivents que no transigiran sobre si cal matar o no el ratolí de ca la veïna.

El festival Grec torna al Poliorama després de molts anys, segons celebrava ahir el director de Dagoll Dagom i un dels responsables de 3xtr3s, Joan Lluís Bozzo. Hi torna a partir de T de Teatre, una companyia que hi actua d'ençà del

1998. En les quatre ocasions que hi ha presentat els seus títols ha tingut un total de 172.250 espectadors, una quantitat considerable. Per ara, fan temporada fins al 1 d'agost. Ni Bozzo ni la companyia mateix no descarten fer-hi una altra temporada si l'èxit d'ocupació ho avala. «No deixarem ningú al carrer», explicava irònic.

T de Teatre és una companyia amb un llarg recorregut als teatres d'arreu del

país, de l'Estat i, fins i tot, de l'Argentina. La majoria dels seus espectacles han tingut una explotació d'uns tres anys. Aquesta comèdia també té tots els ingredients necessaris per agradar a públic i programadors. Però la incertesa econòmica (les programacions municipals s'han ressentit molt de la crisi) podria afectar la gira. De fet, encara no tenen confirmada la temporada a Madrid, una plaça on estrenarien la ver-

sió en espanyol de l'obra la temporada vinent.

Una situació estranya

Sanzol té clar que la generació de la seva àvia és la més soferta del segle; va patir les conseqüències de les dues guerres mundials i també de la civil. I la dura postguerra. Per això considera: «La diferència generacional entre l'àvia i la mare és molt més gran que entre la meua mare i jo.» I recorda: «Quan quedàvem